

nou námitkou také z této příčiny vyloučen, a proto rekursní soud nebyl již oprávněn k námitce té přihlížeti. Bylo-li tudíž povolujícím usnesením rozhodnuto o druhu exekuce pravoplatně, nelze pravoplatně povolené exekuci podle § 354 ex. řádu odporovati při pozdějším návrhu na prohlášení pokuty za propadlou, neboť další tato usnesení nejsou samostatnými novými exekucemi.

Čís. 7512.

K tomu, by bylo uznáno o nároku na vrácení věna se nevyžaduje pravomoc rozvodového rozsudku. Majetkové otázky mezi manžely lze řešiti jediným sporem zároveň s rozvodem.

(Rozh. ze dne 12. listopadu 1927, Rv II 114/27.)

Manželka domáhala se žalobou na manželi rozvodu manželství od stolu a lože z viny žalovaného, jakož i, by žalovaný byl uznán povinným platiti žalobkyni výživné měsíčních 1.500 Kč a vrátiti jí věno 20.000 Kč. Procesní soud první stolice vyhověl žalobě potud, že uznal na rozvod manželství od stolu a lože z viny žalovaného, že ho uznal povinným platiti manželce výživné měsíčních 350 Kč a zaplatiti zpět věno 20.000 Kč. Odvolací soud k odvolání žalovaného změnil napadený rozsudek potud, že uznal na rozvod manželství od stolu a lože z viny obou stran, zamítl žalobu o placení výživného a pro tentokrát zamítl žalobu o vrácení věna. V tomto směru uvedl v důvodech: Pokud jde o vrácení věna, jest nezbytným předpokladem takové žaloby, by rozvod od stolu a lože byl vysloven s konečnou platností. Podle ustanovení § 1264 obč. zák. může sice manželka žádati o zrušení smluv svatebních, leč tento nárok vzejde teprve pravoplatným soudcovským výrokem o rozvodu, na němž buď ona vůbec viny nemá, neb oba manželé vinu mají. Proto zamítl odvolací soud v tomto směru žalobu pro tentokrát.

Nejvyšší soud k dovolání žalobkyně zrušil napadený rozsudek a uložil odvolacímu soudu, by, doplně řízení, znovu rozhodl. V otázce, o níž tu jde, uvedl v

důvodech:

Nesprávně posuzuje odvolací soud otázku předčasnosti žaloby o vrácení věna. § 1264 obč. zák. ovšem stanoví, že manžel může žádati o zrušení smlouvy svatební, když bylo rozsudkem uznáno na rozvod a vinu nenese žádný z manželů neb oba, a že soud se má pokusiti o smír. Ale tím zákon nestanoví formální podmínku nároku, tedy že by podmínkou bylo pravoplatné rozhodnutí o rozvodu, nýbrž stanoví jen jako hmotnou podmínku rozvodový rozsudek. Stačí také existence a splatnost nároku při vynesení rozsudku. (§ 405 c. ř. s.). Prvý soud uznal na rozvod a v důsledku toho také hned rozhodl o nároku na vrácení věna. Zákon

v § 1264 obč. zák. nežádá pravomoc rozsudku rozvodového, nežádá, že spor o vrácení věna musí předcházeti spor o rozvod. To plyne ze srovnání § 1264 a 1266 obč. zák. i z ustanovení § 108 a 117 obč. zák. § 1266 stanoví zrušení smluv svatebních samým rozsudkem, kdežto § 1264 jenom na žádost manželovu, a z toho důvodu uvádí jenom jako podmínku nároku rozsudek o rozvodu. Podle § 1264 obč. zák. má se soud vždy pokusiti o smír a má podle § 108 obč. zák. strany poukázati, nedojde-li ke smíru, na pořad práva. To nevylučuje, by se majetkové otázky mezi manžely neřešily jediným sporem zároveň s rozvodem, jak bylo již odůvodněno v nálezu nejvyššího soudu čís. 156 sb. n. s. Není také vnitřního důvodu, by se nepřipouštělo spojení žaloby o zrušení svatebních smluv se žalobou o rozvod. Naopak mluví pro ně procesní hospodárnost a také ohled na oba manžele, mezi nimiž má býti zjednán klid co možno nejdříve, bez překážek, jakou by bylo, kdyby se napřed musel prováděti spor rozvodový a teprve po něm následovati spor o výživné, nebo případný spor o zrušení svatebních smluv. Tato tendence jest zřejma i z § 108 obč. zák.

Čís. 7513.

Závazek majitelů pozemků, že, ukáže-li se za stavby vodní cesty potřeba ještě dalších pozemkových ploch, budou povinni eráru tyto pozemky předati, že eráru v případě potřeby vydají na tuto větší výměru listinu vyhovující předpisům knihovního řádu a že podepiší konečnou úmluvu atd., lze knihovně zaznamenati.

(Rozh. ze dne 17. listopadu 1927, R I 97/27.)

Návrhu Ředitelství pro stavbu vodních cest, by ve vl. čís. 360 byly ve prospěch československého eráru zaznamenány jakožto reální břemeno závazky vlastníka nemovitostí převzaté v protokole ze dne 28. prosince 1923, knihovní soud vyhověl, rekursní soud návrh zamítl. Důvody: Ve smyslu § 9 kn. zák. mohou jen věcná práva a břemena, právo zpětné koupě, právo předkupní a právo nájemní, býti v knize pozemkové vložena nebo zaznamenána. Dlužno tedy posouditi otázku, zda závazky, jež jako reální břemeno v pozemkové knize podle návrhu ředitelství pro stavbu vodních cest mají býti zaznamenány, skutečně jsou reálním břemenem. Stěžovatelé podle obsahu protokolů převzali závazek, že, ukáže-li se za stavby vodní cesty, že bude třeba ještě dalších pozemkových ploch, tyto plochy eráru za stejných podmínek budou povinni předati, že eráru v případě potřeby na jeho útraty za účelem knihovní poznámky vyvlastnění rozšířeného na tuto větší výměru vydají listinu předpisům knihovního zákona vyhovující, a že podepiší konečnou úmluvu a umožní tak eráru, by si vymohl knihovní vklad práva vlastnického ohledně všech nabytých ploch, a konečně, že zbourají budovy svým nákladem a rovněž svým nákladem porazí nebo přesadí stromy na zahradě se nalézající. Tyto právě uvedené závazky jsou